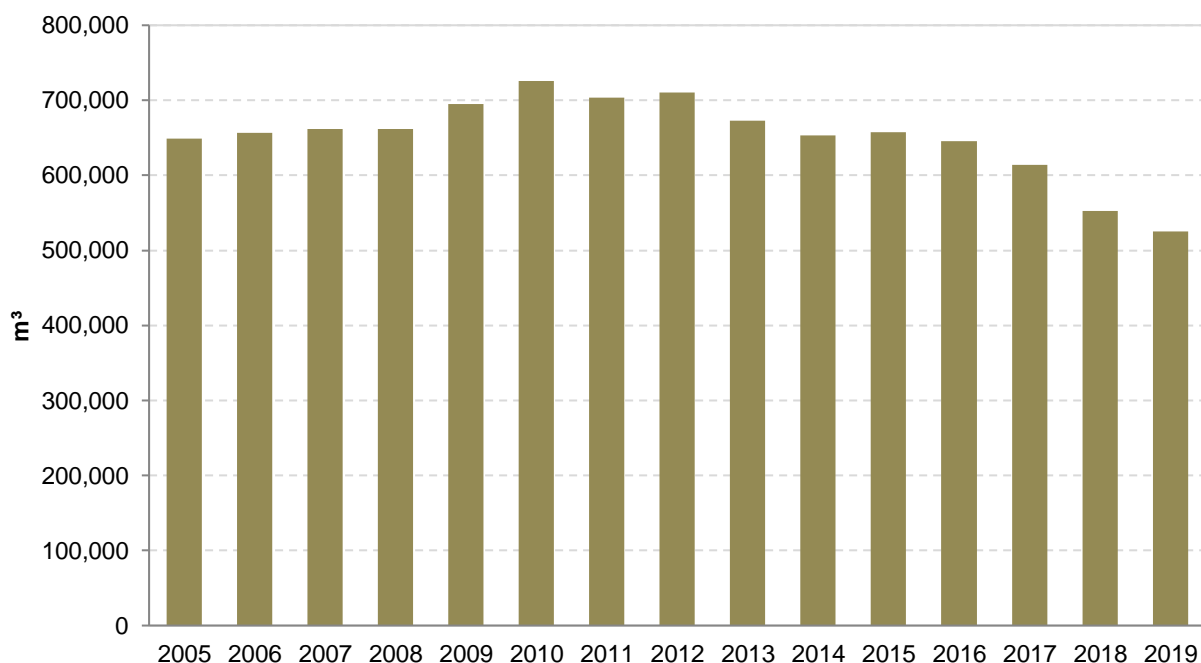

Bilans drvnih goriva 2019. godina ^(p)

Proizvodnja primarne energije ogrijevnog drveta, drvnog ostatka i sječke u Crnoj Gori u 2019. godini iznosila je 770 877 m³ i peleta 89 069 tona.

Finalna potrošnja ogrijevnog drveta u sektoru domaćinstava iznosila je 525 157 m³, u sektoru industrije 40 746 m³ i ostalim sektorima 26 947 m³.

Grafik 1. Finalna potrošnja ogrijevnog drveta u sektoru domaćinstava u Crnoj Gori, u m³

Tabela 1. Bilans drvnih goriva u Crnoj Gori, 2019. godina

	Ogrijevno drvo	Drvni ostatak i sječka	Drvni peleti	Drveni ugalj
	m ³	m ³	t	t
Proizvodnja domaće primarne energije	732 010	38 867	89 069	-
Uvoz	-	63	1 862	404
Izvoz	534	-	-71 254	-9
Međunarodna skladišta	-	-	-	-
Saldo zaliha	-	-	-	-
Bruto snabdijevanje energijom	732 544	38 905	19 677	395
Transferi	-	-	-	-
Statistička razlika	-	-	-	-
Transformacije	-139 667	-	-	728
Termoelektrane (glavni proizvođači)	-	-	-	-
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-139 667	-	-	728
Rafinerije nafte	-	-	-	-
Ostali sektor transformacija	-	-	-	-
Sektor energetike	-	-	-	-
Rudnici uglja	-	-	-	-
Glavni proizvođači	-	-	-	-
Samoproizvođači	-	-	-	-
Glavni i samoproizvođači	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-
Hidroelektrane	-	-	-	-
Gubici prenosa i distribucije energije	-	-	-	-
Finalna potrošnja	592 877	38 905	19 677	1 123
Industrija	40 746	-	422	(0)
Crna metalurgija	-	-	-	-
Hemijska industrija	5 395	-	-	-
Obojeni metali	-	-	-	-
Nemetalni minerali	-	-	(0)	-
Saobraćajna sredstva	-	-	-	-
Mašine i oprema	1 930	-	-	-
Vađenje rude i kamena	-	-	-	-
Prehrambeni proizvodi, pića i duvan	32 340	-	(0)	(0)
Papir, celuloza i štampanje	-	-	-	-
Prerada drveta i proizvodi od drveta	1 081	-	-	-
Građevinski materijali	-	-	-	-
Tekstil i koža	(0)	-	(0)	-
Ostala industrija	(0)	-	422	-
Saobraćaj	-	-	-	-
Međunarodni putnički vazdušni	-	-	-	-
Domaći vazdušni	-	-	-	-
Drumski	-	-	-	-
Željeznice	-	-	-	-
Transport cjevovodima	-	-	-	-
Domaća navigacija (brodova)	-	-	-	-
Neodređeno / ostalo	-	-	-	-
Poljoprivreda, domaćinstva i ostalo	552 131	38 905	19 255	1 123
Poljoprivreda	2 597	-	-	-
Domaćinstva	525 157	37 685	15 117	648
Ostalo	24 377	1 220	4 138	475

Tabela 2. Bilans drvnih goriva u Crnoj Gori, 2019. godina

	Ogrijevno drvo	Drvni ostatak i sječka	Drvni peleti	Drveni ugalj
	TJ			
Proizvodnja domaće primarne energije	6 717	3 887	1 501	-
Uvoz	-	6	31	12
Izvoz	5	-	(1 200)	(0)
Međunarodna skladišta	-	-	-	-
Saldo zaliha	-	-	-	-
Bruto snabdijevanje energijom	6 722	3 891	332	12
Transferi	-	-	-	-
Statistička razlika	-	-	-	-
Transformacije	-1 282	-	-	22
Termoelektrane (glavni proizvođači)	-	-	-	-
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-1 282	-	-	22
Rafinerije nafte	-	-	-	-
Ostali sektor transformacija	-	-	-	-
Sektor energetike	-	-	-	-
Rudnici uglja	-	-	-	-
Glavni proizvođači	-	-	-	-
Samoproizvođači	-	-	-	-
Glavni i samoproizvođači	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-
Hidroelektrane	-	-	-	-
Gubici prenosa i distribucije energije	-	-	-	-
Finalna potrošnja	5 440	3 891	332	35
Industrija	374	-	7	-
Crna metalurgija	-	-	-	-
Hemijska industrija	50	-	-	-
Obojeni metali	-	-	-	-
Nemetalni minerali	-	-	-	-
Saobraćajna sredstva	-	-	-	-
Mašine i oprema	18	-	-	-
Vađenje rude i kamena	-	-	-	-
Prehrambeni proizvodi, pića i duvan	297	-	-	-
Papir, celuloza i štampanje	-	-	-	-
Prerada drveta i proizvodi od drveta	10	-	-	-
Građevinski materijali	-	-	-	-
Tekstil i koža	-	-	-	-
Ostala industrija	-	-	7	-
Saobraćaj	-	-	-	-
Međunarodni putnički vazdušni	-	-	-	-
Domaći vazdušni	-	-	-	-
Drumski	-	-	-	-
Željeznice	-	-	-	-
Transport cjevovodima	-	-	-	-
Domaća navigacija (brodova)	-	-	-	-
Neodređeno / ostalo	-	-	-	-
Poljoprivreda, domaćinstva i ostalo	5 067	3 891	324	35
Poljoprivreda	24	-	-	-
Domaćinstva	4 819	3 769	255	20
Ostalo	224	122	70	15

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Bilans drvnih goriva sadrži godišnje podatke o proizvodnji, uvozu, izvozu, transformaciji, utrošku i raspodjeli drvnih goriva u Crnoj Gori u 2019. godini. Podaci su dati u prirodnim jedinicama mjere i u TJ (teradžulima).

Metodologija za izradu bilansa drvnih goriva, definicije i statistička terminologija, usklađeni su sa međunarodnim standardima IEA/OECD/EUROSTAT.

Izveštajne jedinice (obuhvat)

Izveštajne jedinice za bilans drvnih goriva su privredna društva koja se bave proizvodnjom i prodajom drvnih goriva, kao i sektor domaćinstava. Bilans drvnih goriva obuhvata i podatke iz statističkih istraživanja iz oblasti statistike energetike, spoljne trgovine, industrije, saobraćaja i poljoprivrede.

Metod obrade podataka

Podaci se obrađuju primjenom metoda kompilacije podataka.

Definicije

Proizvodnja domaće primarne energije je oblik energije koji nije bio podvrgnut procesu konverzije ili transformacije (ugalj, nafta, prirodni gas, biomasa, ogrijevno drvo, hidro energija, geotermalna energija, energija vjetra i solarna energija).

Bruto domaća potrošnja energije izračunava se na sledeći način:

Proizvodnja domaće primarne energije

+ Uvoz

– Izvoz

+ Saldo zaliha

– Međunarodna skladišta

Uvoz, izvoz obuhvataju količine koje su prešle preko državne granice.

Međunarodna skladišta obuhvataju količine isporučene za potrebe međunarodne brodske plovidbe.

Statistička razlika je kategorija koja uključuje zbir neobjašnjenih statističkih razlika između proizvodnje i potrošnje za pojedine energente.

Transformacije - ulaz je utrošak goriva kao sirovine za proizvodnju energije u termoelektranama, TE-TO, industrijskim energanama, toplanama, rafinerijama, visokim pećima i postrojenjima uglja.

Transformacije - izlaz obuhvata proizvodnju transformisanih oblika energije kao što su termoelektrična energija, toplotna energija, derivati nafte, visokopećni gas, konvertorski gas i ugalj.

Razmjena i transferi obuhvataju razmjenu međufaznih proizvoda (frakcije, destilati), gotovih proizvoda (hidroelektrična energija) i proizvoda koji se ponovo prerađuju (primarni benzin, mazut, maziva).

Potrošnja grane energetike obuhvata energiju utrošenu za rad u energetskom sektoru.

Gubici prenosa i distribucije energije obuhvataju gubitke nastale pri prenosu i distribuciji energije.

Energija raspoloživa za finalnu potrošnju predstavlja energiju namijenjenu krajnjim potrošačima.

Finalna potrošnja energije obuhvata finalnu potrošnju raspoložive energije za energetske svrhe u:

- industriji (crna metalurgija, obojeni metali, hemijska industrija, nemetalni minerali, vađenje rude i kamena, prehrambeni proizvodi, pića i duvan, tekstil i koža, papir, celuloza i štampanje, mašine i oprema, ostala industrija);
- saobraćaju (željeznice, drumski, vazdušni, brodski i ostali saobraćaj);
- domaćinstvima, poljoprivredi i ostalim sektorima (npr. školstvo, zdravstvo, administracija, itd.).

Finalna potrošnja energije izračunava se na sledeći način:

- Bruto domaća potrošnja energije
- + Transformacije
- + Izmjene i transferi, povratni tokovi
- Potrošnja grane energetike
- Gubici prenosa i distribucije energije

Ogrijevno drvo je drvo koje se upotrebljava neposredno za ogrijev ili za proizvodnju drvenog uglja.

Drvni pelet je gorivo dobijeno sabijanjem drvne mase prethodno usitnjene do nivoa drvnog brašna. Polaznu sirovinu najčešće predstavljaju krupni i sitni ostaci koji nastaju u mehaničkoj obradi drveta.

Drvni briket je drveno biogorivo prizmatične ili cilindrične forme dobijeno sabijanjem usitnjenog materijala u odgovarajućim presama.

Drveni ugalj (ćumur) je dobijen destilacijom drveta.

Faktori za konverziju jedinica mjere energije

Konverzivni faktori za pretvaranje energije u različite energetske jedinice objavljeni su u Priručniku za energetske statistiku IEA/OECD/EUROSTAT.

Konverzivni odnosi određenih energetske jedinica prikazani su u tabeli:

	TJ	Gcal	Mtoe	GWh
TJ	1	238,8	$2,388 \times 10^{-5}$	0.2778
Gcal	$4,1868 \times 10^{-3}$	1	10^{-7}	$1,163 \times 10^{-3}$
Mtoe	$4,1868 \times 10^{-4}$	10^7	1	11630
GWh	3,6	860	$8,6 \times 10^{-5}$	1

Jedinica mjere:

TJ = teradžul
 Gcal = gigakalorija
 Mtoe = milion tona ekvivalentne nafte
 GWh = gigavat čas
 t = tona

Znaci:

- = nema pojave
 ... = ne raspolaže sa podatkom
 (0) = statistički nerelevantna pojava - mala vrijednost
 1) = napomena

Može se dogoditi da ukupan zbir ne odgovara broju pojedinačnih podataka, te da kumulativni podatak nije uvijek jednak zbiru pojedinačnih kvartalnih rezultata zbog zaokruživanja brojeva.

Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
 81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Ernad KOLIĆ

contact@monstat.org
